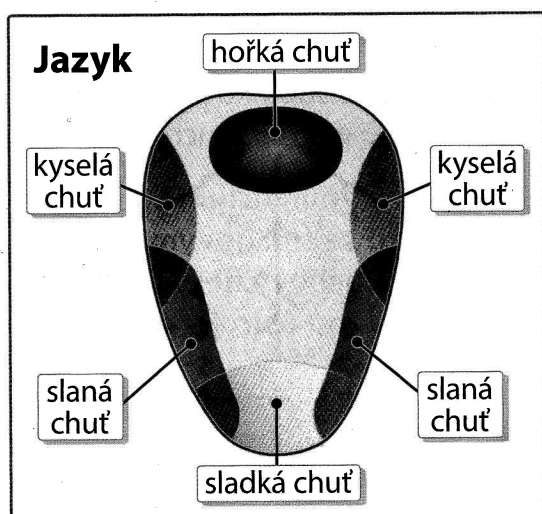
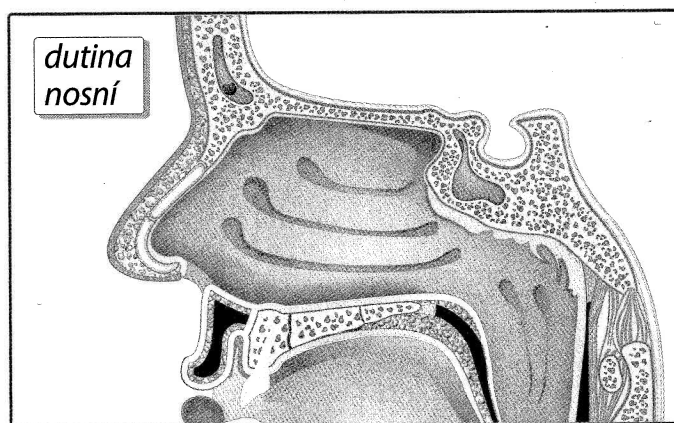


ČICH

Smyslovým orgánem čichu je **nos**. Základem čichu jsou **čichové buňky**, které jsou uloženy v **nosní sliznici**. Čichové buňky vnímají **vůně** a **pachy**. Nervová vlákna vedou z čichových buněk do mozku, do centra čichu, a my si tak danou vůni uvědomíme. Při nachlazení a rýmě se nám čich otupí a neumíme některé vůně či pachy rozpoznat. Nos je také nezbytný pro dýchání.



CHUŤ

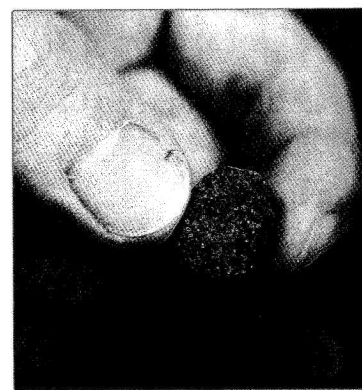
Hlavním orgánem chuti je **jazyk**, který obsahuje chuťové buňky – **chuťové pohárky**. Rozlišujeme čtyři základní chutě: **sladkou, kyselou, slanou a hořkou**.

32  Vyzkoušejte si ve dvojici své chuťové pohárky. Připrav si kyselou okurku, cukr, hořkou čokoládu nebo grep a sůl. Spolužák/spolužačka bude ochutnávat kousky jídla se zavázanýma očima a určovat, kterou chuť cítí. Poté si vyměníte role. Soustředte se na to, ve které části jazyka kterou chuť cítíte.

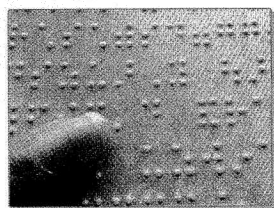
HMAT

Hmat vnímáme povrchem našeho těla. V **kůži** se nachází **tělíska** pro vnímání hmatu. Nejvíce jich je na dlaních a konečcích prstů. Můžeme tak vnímat **teplo, chlad, bolest i dotyk**.

33 Vytvořte si na školní zahradě hmatovou stezku a trénujte hmat. Použijte různé materiály: kamínky, písek, trávu, dřevo... Projděte se po stezce bosýma nohama a vnímejte odlišnost jednotlivých povrchů.



VÍŠ, ŽE...?



Lidé, kteří trpí poruchou zraku, používají tzv. **Braillovo písmo**. Čtou je po hmatu. Toto písmo vytvořil L. Braille.

CO TO JE?

Degustátor – člověk s mimořádně vyvinutým vnímáním chuti, degustuje (ochutnává) např. víno.

Receptory – buňky reagující na podráždění

ZAPAMATUJ SI!

Dalšími orgány smyslové soustavy jsou **dutina nosní (čich)**, **ústa (chuť)** a **kůže (hmat)**. Či-chem vnímáme **vůně** a **pachy**. Hmatem cítíme **dotyk, tlak, bolest**. Jazyk nám umožňuje vnímat čtyři základní **chutě** – **slanost, sladkost, hořkost a kyselost**.